

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 232.

V Ljubljani, v sredo 8. oktobra 1884.

Letnik XII.

Deželni zbor kranjski.

(VIII. seja, 7. oktobra 1884.)

(Konec.)

Gosp. Faber zatem poroča o postavi gledé pogozdovanja Krasa; slovenski tekst bere g. koncipist Pfeifer, ker g. poročevalec ni dovolj zmožen slovenskega jezika. Postava se sprejme brez ugovora in brez vsakere premembe po predlogu odsekovem. Ljubljanski ljudski kuhinji se na račun za dijaško kuhinjo dovoli 100 gold., za podporo revnih učencev na Kočevski gimnaziji pa 100 gold. podpore. — Dalje se sprejme sledeča resolucija gledé § 3, št. 9, letnega poročila: „Visoka c. kr. vlada se naprosi, naj blagovoli izročiti za časa deželnemu odboru načrt nove občinske postave in postave za povzdigo govedoreje, da se bode on mogel o teh dveh postavah posvetovati in svoje predloge pripraviti za prihodnje zasedanje deželnega zbora.“

Dr. Samec poroča potem o postavi gledé doneskov zavarovalnih družb in društev k stroškom gasilnih straž, ter v podporo onesrečenim gasilnim stražnikom in o prisilnem zavarovanju. Postava se sprejme brez ugovora in premembe, kakor jo predlaga upravni odsek. Deveta točka dnevnega reda „občila“ se odloži, potem pa se dovolijo sledeče podpore:

1. Zapletel Mariji, vdovi stanovskega kancelista, miloščina 2 gld. 50 kr. na mesec;
2. Šumi-ju Francetu za izdavanje arhiva 200 gold. Odsek je predlagal, da naj se mu dovoli samo 100 gold., pa g. profesor Šuklje je toplo zagovarjal delavnost g. Šumija in predlagal 200 gold., ki se mu tudi dovolijo.
3. Tomšiču Ivanu se dovoli za izdavanje „Vrteca“ 100 gold. proti temu, da revnim šolam zastonj dá 20 iztisov svojega lista.
4. Prašnikarju Mateju, bivšemu učitelju na šoli za silo pa miloščina 40 gold. na tri leta.

5. Gledé učitelja Pirnata Jerneja v Prečini se deželnemu šolskemu svetu naroča, da naj mu pripozna eno starostno priklado ako ga spozná za vrednega.

Prošnja vodstva ljudske šole na Premu gledé podpore za napravo brvi čez reko se odbije, ravno tako prošnja učiteljev Kamniškega in Krškega okraja za dovoljenje funkcijskih doklad, odškodovanja za stanovanje in predplačil.

Cérkniški občini, ki je prosila od dežele posojila 2000 gold. za zidanje šole, se odgovori, da posojil dežela ne daje, da se bo pa za l. 1886 občini podelila podpora za zidanje šole.

Namesto ranjkega g. Schneida se voli v šolski in peticijski odsek g. Dev.

Za načelnika bil je v peticijskem odseku izvoljen g. Pfeifer.

Gosp. deželni glavar potem še nekoliko peticij izroči posameznim odsekom ter ob dveh popoldne sklene sejo in prihodnjo sejo napové za četrtek 9. oktobra ob 10. uri popoldne.

Govor poslanca gosp. Kersnika o pristojbinah.

(V osmi seji deželnega zbora 7. oktobra.)

„Slavna gospôda! Ko bi generalna debata, sprožena o današnjem predmetu, v zadnji seji ne bila nam vzela toliko dragega časa, podraženega tem bolj, ker prav gospôdje z one strani tega slavnega zbora niso prinesli ni jednega pozitivnega predloga, nego ostali pri goli negaciji, — izprosil bi si bil besede, da bi govoril obširneje o resolucijah, izročenih nam po gospodarskemu odseku; — toda to danes ni več mogoče, in ostal bodem v ozkem okviru pred nami ležečega predloga, ter vsojal si na kratko povdarjati pomisleke, ki si mi vsiljuje gledé njega.“

Ko od tega spomladanskega veselja zaide žarek v Gašparjevo hišico, ni imel več miru v sobi, ampak vzjel je kapo in palico, ter urno stopal proti domu. „Zdrava mi, sestra in svaki!“ zakliče domov pridši. „Nisem se mogel zdržati, da vaju ne bi obiskal.“

Svak potisne roke globoko v hlačne žepe, pogleda mladega študenta ter reče: „Imaš gotovo že spet raztrgane škornje, ker si domov prišel.“

„Prav si zadel, svaki! smeje se študent, privzdigne nogo ter pokaže škornjevo ubožstvo, h kateremu je naredil svak kisel obraz in odšel iz sobe. Sestra pa mu je djala, naj le pazi, da pripozna ne pride v Maribor in da vsled tega v študijah ne zaostane.“

„Aha“, misli si Gašpar, „že vem, počem je tū smola“ in ko mu čevljar škornje zakrpa, takoj odide nazaj v Maribor.

Vrnivši se najde gospodarico in njeno sestro na polji. „Si lačen, Gašpar?“ pozdravi ga gospodarica že od daleč.

„Lačen, kakor volk“, odgovori študent.

„Verujem ti, ker iz počitnice si še vselej ves izglajen prišel. Idi v kuhinjo, na komenu boš našel pisker kaše, to si vzemi in snej.“

To je bila Gašparjevim ušesom vgodna vest. Urno gré v kuhinjo in najde na komnu dva piskra. Ker je bil vselej pohleven, vzame manjšega, poišče

Gospodarski odsek nam predlaga gledé pristojbin dve resoluciji, ter nasvetuje v prvi:

„Prečastiti gospod deželni predsednik se prosi, naj on blagovoli posredovati pri finančnih uradih, ako treba pri visokem finančnem ministerstvu, da se bo odstotna pristojba od izročitev, ki se naredé med stariši in otroci v življenji merila ravno tako, kakor od teh izročitev, kadar se zgodé zaradi smrti.“

Gospôda moja! Meni se vidi, da je resolucija v tej formi — tudi ako častiti gospod deželni predsednik hoče z resno voljo ji v vsem vstreči, ter ravnati se striktno po njenih besedah, — da je v tej formi popolnoma brezvspešna. V vteteljenje tega mnenja naj mi bo dovoljeno, ozreti se na one postavne določbe našega pristojbinskega zakona in ministerjalnih ukazov o pristojbinah, po katerih se sedaj ravna naši pristojbinski uradi, in na oni žalostni usus, kateri se je skoro že iz začetka prejšnjega desetletja vgnjezdil pri odmerjevanji pristojbin.

Pri prenosu premoženja med živimi, in sicer pri izročitvah med stariši in otroci ukazuje postava, da se ima od vrednosti darovanega, t. j. brezplačno izročene premoženja plačati en odstotek vrednosti, posebej pa od vrednosti nepremakljivega premoženja še 1½ odstotka. Gledé zadnjega določuje finančno-ministerjalni ukaz od 23. avgusta 1855 št. 13060 — da je ta izjema gledé onih oseb, katerim je plačati en odstotek, oziroma poldrugi odstotek od nepremakljivega premoženja — kajti drugi plačajo 3½ odstotka, — veljavna tudi tedaj, ako je izročeno premoženje deloma, ali pa čez vrednost svojo zadolženo.

Iste postavne določbe veljajo tudi gledé dedšin, to je, gledé izročitev ali prenosa premoženja med umršimi, in sicer med stariši in otroci. Tudi tam plačati se ima en odstotek od čiste dedščine, 1½ odstotka pa od posestva, to je, od nepremakljivega

si v miznici žlico, vsede se za peč in začne hlastno jesti.

Ko že tretjokrat zajme, zagodrnja in zamrmra: „Bog ve, kako je danes gospa kuhala, da je kaša tako penasta in britka; tudi nesnažna je tako, da še tega ni nikoli bilo.“ Med tem je listje, slamo in razno smetje iz ust vlačil. Pa je vendar vse snedel, ker je bil lačen, kakor volk. Potem si usta obriše in gre na polje.

„Ti je teknila kaša?“ vpraša gospodinja.

„Hvala, ni bila ravno preslaba, le silno dosti smetja je bilo v njej.“

„Iz katerega piskra pa si jel?“

„Iz manjšega“, odgovori Gašpar.

Ko to izgovori, gledali ste ga obe ženski začuden, potem pa se začele strašno smejati, tako, da ste se za trebuh držale, po bedrah pokale in naposled na njivo popadale.

„Kaj neki imajo te babe?“ mrmra Gašpar, „da se tako razujzdano smejajo. Ali se njima je katero kolesce v glavi strlo ali so čisto znorele?“

„O ti trapast fant!“ reče naposled gospodinja, „zakaj pa ne pogledaš? Ali veš, kaj si pojedel? Pasjo hrano si snedel.“

Ko Gašpar to zasliši, prime se njegovega želodeca strašna revolucija. Kar je bilo spodej, je prišlo nazgor, želodec se je krčil in spet razširjal, Gašparja

16.

LISTEK.

Mladega Gašparja življenje in trpljenje.

Prosto poslovenil I. S. Gombarov.

(Dalje.)

X. Poglavje.

Gašpar, naj jé, ali dvori, ali se zabava, povsod ga spremlja nesreča kakor njegova senca, ktere se ne more rešiti.

Bilo je o Binkoštih. Profesor je zaprl knjige, dijaki so veseli peresa otrebili in „familijas“ je zaklenil šolo; bilo je pet dni počitnic, hurá!

Zunaj v naravi je bilo živo in veselo. Na zeleni trati je cvetelo tisoč in tisoč cvetlic, katerim so marljive bučelice sladki prah iz srca sesale, bukovje si je novo obleko obleklo, ktero mu je spomlad iz zelenega listja pripravila, ljube ptice pevkinje so pele in žvergolele, čivkale in preslavljale Stvarnika, da je po šumi in polju odmevalo; le sova, podobna resnemu gospodu profesorju z velikimi očali, sedela je resno in zamišljeno na svoji veji, nekterikrat svoj sivi frak stresala in nad razposajenim mladim življenjem z glavo majala, da se je zaduhli pok, pok od časa do časa začul.

premoženja, in tudi tukaj ni po postavi nobenega razločka — je li premoženje zadolženo ali ne.

Toda gospôda moja — ako pri nas le kaka postava ostaje na papirji, — ta ravno navedeni in nikdar ne preklicani ministerski ukaz od 23. avg. 1855 št. 13060 ostaje gotovo na papirji, in ne le gledé izročitev med živimi, kakor suponira ta, nam predlagana resolucija, nego tudi gledé prenosa premoženja, ki se godi za umrlimi.

Pristojbinske oblasti vidijo povsod, bodi-si pri izročitvah in dedšinah ako so zadolžene, povsod le kupne pogodbe, in ta zato, da potem od zneska dolgov zaračunajo tri in pol odstotno pristojbino. Jaz se čudim, da pod vplivom take našemu malemu kmetijstvu pogubonosne prakse, in vzlasti gledé na to, da so tu merodajni le posebni, menda skrivni ukazi od zgoraj, da ima pri vsem tem knjigotržec Manz še toliko poguma, da tiska oni ministerski ukaz še v svoji izdaji pristojbinske postave.

Ko bi mi čas dopuščal, navedel bi Vam nekoliko klasičnih izgledov s kako umetnostjo, vredno bi dejal, boljšega predmeta, sučejo finančni organi naše postavne določbe v namen, izvleče kolikor moč, iz potrpežljivega žepa našega kmeta. Jaz pravim „kmeta“ — kajti naš meščan, naš veliki posestnik, ta ima vendar-le bolj na razpolaganje svojega pravnega svetnika, kateri ga brani taci postavnih napadov na njegov žep. Ker to je zopet istina, da najdemo pri našem upravnem sodišči, in mnogokrat že pri finančnem ministerstvu kot tretji instanci svoje pravo. Toda kaj hoče naš mali posestnik, naš kmet? Pot do upravnega sodišča je dolga in draga, in predno pride kmet tja, trka že ekskutor na njegove duri, in plačati mu je treba prej pristojbino, nego je njen pravni obstanek odločen v zadnji instanci. Zato sem jaz z veseljem pozdravil to resolucijo, toda želel bi, da se ona podá iz svojega obširnega in dandanes brezvspešnega zahtevanja, ter da zahtevamo konkretno! da se finančni uradi ravna strogo po fin. ministr. ukazu 23. avgusta 1855 št. 13060.

Kajti jaz ponavljam še jedenkrat, da so mi slučaji znani, v katerih se gledé dedšin, to je gledé prenosa premoženja za umrlimi zahtevajo in terjajo pristojbine brez ozira na oni olajševalni ukaz.

In Vi gospodje, bodete morda dejali, da to ne provzročuje mnogo razločka. Pa vedite, — odkar se je začela ta praksa, in to je od pričetka prejšnjega desetletja sem — od onega časa rastejo dohodki naše države iz pristojbin tako ogromno, da se vzrok temu ne more videti samo v večjem prometu nepremakljivega premoženja, nego tudi v nekih umetnih sredstvih izvleče le vedno več in več iz davkoplačevalcev.

Leta 1870 je imela še finančna postava preliminiranih dohodkov iz pristojbin: 20,185.000 gold., l. 1871 že 23,000.000 gold., med tem ko so leta 1868 bili le 17,563.000 in prav 1873, 1874 in 1875 leto pričel se je oni skrivni pritisk, in pa ono preziranje olajševalnih določb — in tako imamo od l. 1876 sem in tudi letos preliminiranih vedno nad 30—32,000.000 gold.

Statističnih dat gledé Kranjske žalibog nimam,

a gledé svojega malega domačega okraja jih imam in iz teh je razvidno, da je ta okraj — oni šteje 16.000 duš — plačal direktnih pristojbin l. 1868 7762 gold., l. 1874 7900 gold., a l. 1883 že 9613 gold. in l. 1884 bo prišel preko 10.000 gold., take številke so jako zanimljive, vzlasti ko jim vzroka njihovem naraščanju ne vemo v višjem prometu, nego v višjem obdačenju.

Jaz vem, da bi bilo tukaj mesto marsiktero pikro besedo o tem izreči, kakor jih izgovarja naš prosti narod, kadar govori o tem predmetu, — toda ker se resolucija sama obrača s prošnjo do čast. g. deželnega predsednika, naj mi bo samo dovoljeno, — da mu jo najgorkeje priporočam.

Uverjen naj bode, da bo naše ljudstvo tudi težja bremena nosilo, ako treba, — vse jedino le v okviru postavnih določb.

Iz štajarskega deželnega zbora.

Dvajset let je že, odkar se borimo štajarski Slovenci za svoj obstanek in za svoje pravice, rekel je dr. Dominkuš v štajarskem deželnem zboru, kar smo tudi pri poslednjih volitvah vrlo dokazali. Mi hočemo le da se nam naše koristi bolje branijo navzlic drugi narodnosti, kakor se je to poprej godilo in kakor se še dan danes godi. Vsled tega je naš program tudi vseskozi le na obrambo in nikdar na napad oprt; naš program je sploh tak, da bi ga moral vsak prijatelj ljudstva podpirati. In vendar, kaj se je v očigled vsega tega za nas zgodilo? za nas, ki nas je 460.000 v deželi? Kaj se je za narod že storilo, kateri se sme gledé državne zvestobe, požrtovalnosti in domoljuba z vsakim drugim brez skrbi meriti? Dežela ni nič zanj storila, vlada pa ravno toliko. Naš položaj se tudi pod sedanjost vladu ni prav nič spremenil in se pod Taaffejem ravno tako dalje ponemčuje, kakor se je nekdanj. Učni načrt po narodnih šolah se je Slovincem na škodo predrugačil, spretno učilne moči se iz slovenskih šol odpravljajo, češ, da tako zahtevajo službene razmere, resnica pa je, ker so zveste svojemu narodu. Da je to res, le čujte, kaj pravi šolski poročevalec deželnega odbora. On je namreč kandidovaje v deželni zbor povdarjal, da se ima Štajarska edino le njemu zahvaliti, da se je število slovenskih učiteljev po deželi zmanjšalo in da se mu je posrečilo nemške koristi na šolskih tleh varovati: ravno tukaj se da mnogo za veliko nemško reč (Schulverein, Prusija!) napraviti in on (Schreiner) jako obžaluje, da se njegovo delovanje prav ne ocenjuje. Opirajoč se na to, je Graška „Tagespost“ že zahtevala, pravi Dominkuš dalje, da naj se povsod le Nemci v službo sprejemajo; da se mora nemštvo nad vse in tudi nad enakopravnost dvigniti! Slovenci se moramo proti takemu postopanju odločno zavarovati, v prvi vrsti morajo pa državniki svojo pozornost na take razmere obrniti.

pa je stiskalo, da je bilo joj, pa vse zastoj: pasja hrana mu je ostala v želodec, ki jo je potem, ko jo je bil dobro premešal, potrpežljivo prebavil.

Moram pa vendar bolj na lahko razložiti, kako je to mogoče bilo. Hram je stal samotno kraj šume. Za stražo in obrambo so toraj imeli velikega psa Sultana. Ker je pes veliko potreboval, vsipali so mu jed vselej v precej veliko posodo in ker pes ni znal lepo gosposko jesti, zmetal si je sam v posodo listja, slame in raznega smetja. Kar je psu ostalo djala je gospodinja vselej v pisker, kaj malega pridejala ter segrela, da je Sultan še enkrat za večerjo dobil. Tokrat pa mu je Gašpar vse snedel vsled svoje pohlevnosti in strašnega glada. Iz tega pač, ljubi bralec, lahko sklepaš, kaj je študentovski glad in kaj vse študentovski želodec prebavi!

Nekega dne koraka Gašpar možko iz šole mimo „Jägerbirta“ na tezni. Na cesti je stalo majhno dekle in britko jokalo. Usmiljenemu Gašparju se je dekle smililo in jo vpraša, zakaj se joče.

„Ah, glej, ihti dekle, moja žoga je padla konju pod noge in ne upam si po njo, ker konj tam stoji, idi ti po njo; ti si velik in se ga ne bojiš.“ Gašparja je obšel pri tem viteški občutek. Pogledal je dobro konja, pa je videl, da je bolje, ne se preveč bližati. Ko premišljuje, kako bi željo svoje dame iz-

polnil in njene solze obrisal, zapazi dolg drog, ki je pod oknom „Jägerwirta“ slonel. Tega prime s srčno roko, bliža se previdno od strani štirinožnemu sovražniku in po nekterih nevspešnih poskusih je bil tako srečen, da je žogo dobil. Ravno se je bližal razveseljenemu dekletu, da bi jej pridobljen zaklad izročil in še morebiti kak gniljiv nagovor naredil, kar začuti, da ga od zadej trda roka zgrabi in v tistem trenutku strašno zaušnico dobi.

„Čaj ti ničvredno seme, jaz ti bom pokazal, kako se poštenim delavcem orodje krađe! Da te gromska strela...!“ Med tem je delavec ubogega študenta suval, tolkel in pretepal, da vse izgovarjanje ni nič pomagalo. Naposled mu drog s tako silo izdere, da mu je roke odril in je še štirinajst dni občutil posledke.

Schiller je toraj res prav imel v svoji pesmi, ko vitez pravi: „Plačila, gospica, kar treba mi ni“; — kajti za tako plačilo bi se bil tudi Gašpar rad zahvalil, a prepozno je bilo.

In da gre ob enem, naj povem, kako je bil ubogi Gašpar še drugokrat tepen.

Šel je z nekterimi tovarši k sv. Jožefu na sprehod. To je sv. Magdalene podružnica, pol ure od mesta oddaljena. Cesta k sv. Jožefu pelje tik Drave, ki globoko spodej svoje valove vali. Zavoljo varnosti

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. oktobra.

Notranje dežele.

Solnogračani potegujejo se za zopetno oživenje *katoliške velike šole*, ki je ondi leta 1810 prenehala. Katoliška velika šola se je v Solnogradu ustanovila že leta 1620 in sta jo papež in cesar potrdila. Blagodejno je vplivala na katoliško življenje do leta 1810, kedar so jo opustili. Poslanec dvorni svetnik Lienbacher stavil je iz namena, da bi se ona zopet oživela, v deželnem zboru interpelacijo, ktera se je krepko podprta izročila posebnemu odseku devetorice v pretres in poročilo. Želeti bi pač bilo take katoliške velike šole v Avstriji, da bi se v višjih krogih opešani katoliški duh vsaj nekoliko okrepčal, ktereга tako nujno potrebujemo. Vse sedanje velike šole izvzemši bogoslovni fakultet izrežajo izročeno jim mladino gledé verskega prepričanja popolnoma mlačno; da še več! Mladeneč, ki se mlačen iz velike šole domov povrne, sme se še srečnega imenovati in je bela vrana med stotinami onih, ki so naravnost nasprotniki katoliški veri in njenim obredom, ter nikdar drugače o njej ne govoré, kakor z zaničevanjem. Žal nam je, da moramo priznati na lastno sramoto, da nobena druga vera nima toliko umazanega izrodka, kakor ravno naša. Nikdo ni še čul Turka čez svojo vero sramotilno ali zabavljivo govoriti, pravoslavni se zanj potegujejo, kakor za drag izročeno jim biser, protestant spoštljivo o svojih verskih obredih govori — le katoliška vera je nekterim „gmajna“, po kateri vsako tele nori in kozle preobrača, kolikor se mu ravno zljubi. Bolj ko čez njo zabavlja, bolj se na pol učenjakom moder in učen zdi. To smo v stoletji napredka in učenosti doživeli. Je to napredek?

Kje je na *Hrvaškem* narodna večina? „Agr. Ztg.“ s številkami tako-le dokazuje: „Narodna stranka ima 69 mandatov s katerimi 1,314.000 duš prebivalstva zastopa, Starčevićanci imajo v 25 volilnih okrajih 334.000 duš, nezavisna narodna ali prava hrvaška stranka, pri kateri so največji učenjaki in sploh pametni odličnjaki, pa 214.000 duš zastopa. Starčevićanci pravijo, da imajo ves hrvaški narod za saboj, tako govorjenje ni drugega nego golo pretiranje resnice. Rekli smo že in še rečemo, da bi nič ne imeli proti Starčeviću in njegovi stranki, ko bi se ti ljudje le količkaj dostojno obnašali, tako v deželnem zboru, kako tudi zunaj njega v političnem oziru namreč. Prav obžalovanja vredno se nam pa zdi, da nezavisna narodna stranka, kjer so škof Strossmayer, Derencin, Rački, Živković in drugi odlični in za narod v resnici nesebični možje, nima večje podpore in zaslombe. O narodni stranki, ki ima največje krdelo za seboj, namreč od skupnega prebivalstva, ki znaša 1,893.000 duš, cel milijon in pa še 314.000 duš čez, nikakor ne moremo verovati, da bi imela tako slabe namene gledé naroda, kakor se ji podtikajo. Ona smatra mirno pot, pot sporazumljenja na podlagi pogodbe z Madjari za tisto srečno srednjo pot, po kateri meni Hrvate privedi do sreče in blagostanja. Da se mora v tem smislu marsikaj pripustiti, ako se hoče drugo doseči, zdi se nam popolnoma umljivo, kajti tudi v političnem roka roko umiva in ravno tu še mnogo bolj, kakor kje drugod.

V *ogerskem državnem zboru* se je pričelo že v obeh zbornicah jako živahno gibanje. Zbornica poslancev sestavlja in napravlja svoje klube in odseke. Klubi pa imajo zopet polne roke posla za določitev programov. Najznamenitejši za nas prebivalce to stran Litve je program skrajne leve in se tako-le glasi: „Postave od leta 1867, ktere se do-

so kraj ceste močne rante, da se ne bi kdo v Dravo zvrnil. Drugi pametni ljudje grejo lepo po cesti naprej, naši dijaki pa so na rante zlezli ter po njih med cesto in Dravo naprej tekali. En čas je šlo to prav veselo. Gašpar je bil zadnji in bos, da si je svoje malovredne škornje varoval. Naenkrat skoči iz koč ob cesti mlad pa močen mož z bikovico in hudim psom nad dijake. Gašpar si misli: „ta pač hoče z nami burke vganjati ali nas strašiti, da bi kateri z rante pal; morebiti hoče tudi z nami za stavo teči; naj le teče, če hoče“. Pa prišlo je vse drugače, kakor je Gašpar mislil. Človek se ni hotel z dijaki šaliti, ampak svojo jezo si nad njimi ohladiti. Začel je neusmiljeno po Gašparjevih golih nogah mahati ter ga prisilil, da je na cesto skočil, ker v Dravo si ni upal.

Tu pa je plesala bikovica po njegovem hrbtu in če je hotel bežati, bil mu je takoj pes za vratom, in ker se je psa bolj bal, kakor bikovice, pustil se je pretepati, dokler se je jeznemu možu zdelo.

Zakaj da ga je pretepal, tega mu pa ni povedal in ker se Gašpar tudi ni domislil, da bi ga vprašal, tega ni nikoli izvedel. Imel pa jih je na hrbtu, da jih nikoli ni pozabil.

(Dalje prih.)

tikajo skupnih zadev, naj se po ustavnem potu zopet odpravijo; samostojna vojska; samostojna oprava zunanjih zadev; samostojna carina; samostalne trgovinske pogodbe; samostalna banka; delegacije naj se odpravijo; zveza z Avstrijo obstoji naj le še po osebi cesarja; okupacija Bosne in Hercegovine naj se dokonča in s sosedi sklene prijateljstvo; nedotakljivost hrvaške nagodbe; osebno varstvo se mora zabraniti pred vsako samovoljo; prostost v verskih, tiskovnih, zbiralnih in društvenih zadevah; vse predpise naj se odpravijo; vsi ljudje različni po veri in narodnosti živijo naj v bratovski slogi; madjarski jezik in narodnost naj se gojita, toda brez vsake sile; pravice drugih v deželi živčih narodnosti naj se pripoznajo; lepa pravica se mora zopet vpeljati; spridenost pri volitvah pa s korenino iztrebiti; tajno glasovanje; uprava naj se zboljša; službena pragmatika naj se vpelje; porotne sodnije; sodnijska obravnava naj se vrši neposredno in ustno; cerkvena samouprava naj se spoštuje, državi pa pravica šolskega nadziranja ohrani; služba pri vojakih naj se prikradja, število vojakov pa zmanjša; velikoposestno obvaruje naj se pogina; izselovanje naj se zabrani, če ne drugače po naselovanju; spridenim ljudem naj se zabrani prihod v deželo; plače za delo naj se zboljšajo, ne da bi se pri tem omajale sedanje družbinske podlage; lastnina je nedotakljiva; ceste po suhem in na vodi naj se pomnožijo; vodno pravo naj se čuva; regalije naj se odkupijo; in zbornica magnatov naj se presnuje tako, da bo ona v soglasju z zbornico poslancev, od vlade neodvisna in da ne bo ovirala napredka. Kakor se vidi, je program podoben onemu, ki ga imajo Starčevićanci na Hrvaškem. Priznati se mora, da ima mnogo lepega in koristnega v sebi, kar bi vsakemu narodu iz srca privoščili, toda žal — ker je tudi ta neizpeljiv. Avstrija Oggerski ne bo nikdar dovolila personalne unije, katero levičarji zahtevajo; ako jo pa dovoli, potem jo morajo Oggerski kot pravičen narod tudi Hrvatom dovoliti, kar pa ne mislijo storiti, kajti v ravno tem programu imajo točko, ki se glasi: „Nedotakljivost hrvaške nagodbe!“ V teh treh besedah je vse povedano.

Državni položaj v *Bosni in Hercegovini* je še vedno tak, kakor netopir, o katerem se pravi, da ni tič ne miš. Podoben je tudi rejni kravi, katero je sosed na rejo dobil, dá ji klade, za plačo pa mleko in gnoj vleče. Le toliko smo na slabšem, da nam Bosna in Hercegovina do sedaj pač zadosti, da še preveč gnoja, pa vse premalo mleka daje za trud, s katerim se Avstrija pri njej prizadeva, da bi jo spravila kvišku, kakor je „Bosna ponosna“ nekdanj bila. Govori se sicer, da se dežela sama zdržuje in toraj naši žepi njenega zasedanja nič več ne čutijo. Če tudi je morda povsem resnična trditev, vendar ni, da bi se od besede do besede za tako vzela. Bosna in Hercegovina sti nas že mnogo veljali in nas bodeti še; le dobro je, da imamo upanje na povračilo, kedar se bodo ondoli bogati podzemski zakladi rudnin odprli. Ruski časniki sicer že pišejo, da se je Avstrija misli prav v kratkem za zmiraj polastiti, kar bi bilo tudi popolnoma prav, pravično in pošteno. Ali bomo mar drugemu tja doli mir in red delat hodili? Ali naj bodo izdani milijoni za kakega družega vladarja izmetani, ko nam doma tako krajcarja za sol primanjkuje, da o drugih potrebah še ne govorimo ne. Turčija bi Bosno rada in Srbija bi jo tudi rada; nobena obeh pa nima, da bi Avstriji povrnila stroške, kar jih je ta le dosedaj imela, kaj pa še le za naprej? Priklon Bosne in Hercegovine k Avstriji bi bil toraj jako pravičen državni čin, kateremu bi se le zavist vstavljati zamogla. Da se iz uradnih krogov misel najj sedaj še zanikava, ni prav nič nenavadnega, kajti diplomatije in državniki imajo jezik, da svoje misli drugim prikrivajo. Da bo pa Bosna Avstrijska in nikogar družega, ako bi je do poslednjega krajcarja ne odkupil, je pač naravno in jasno, kot dan! Mogoče je vsekako, da za sedaj za nekaj časa še vse ostane, kakor je, vsaj tako dolgo, da se ljudje naših postav navadijo, potem se bo pa veliki čin završil in — Bosna bo mirna.

Vnanje države.

Pruski Poljaki po Gnezeniu in po Poznanjskem živčijo se hočejo času primerno po svoji moči vdeleževati volitev za v nemški državni zbor. Stavil se je iz tega namena poljski centralni volilni odbor, in je naslednji volilni oklic izdal: „Ni potreba, da bi še posebej povdarjali, kako pomembne da so ravno bodoče volitve za nas Poljake. Ker še kljub vsej neugodi, ki nas preganja, nismo nehalo Poljaki biti in še vedno vsi kakor nekdanj čutimo da smo Poljaki, je naša sveta dolžnost, da si branimo svoje narodno pravo, kjer koli se nam žali in v vseh okoliščinah, v kakršnih koli živimo. Pod prusko gosposko in v zvezi, v kateri se z nemško vlado nahajamo, so parlamenti najugodnejši in najboljša tla za nas in naš delokrog. Tukaj smemo slobožno povzdigniti svoj glas, tukaj nam je mogoče braniti napadeno svojo narodnost pred krivicami, ki se ji godé. Naloga nam je, da branimo svoj narodni obstanek na podlagi mednarodnih pogojev, na podlagi kraljeve obljube, postav in pravic, na katere se hočemo sklicavati pri obrambi; ravno tako nam je braniti pravice naše katoliške cerkve, ktera je že deset let v silno žalostnem položaju, kar je vsakemu znano. Naposled moramo pa pripravljati biti, da

branimo koristi svojega življenja, svojega posestva, obrtnosti in svojega rokodelskega in obrtniškega stanu. Da nam bo pa to mogoče, da nam bo mogoče dokazati, da dežela, v kateri prebivamo, ni še prenehala poljska biti, kjer se je nekdanj razvitalo velikansko narodno življenje, moramo kolikor mogoče polnoštevili, da, moramo brez izjeme pristopiti k volilni mizi in soglasno voliti narodnega kandidata.“

Gledé *Egipta* se bodo sedaj posamični kabineti najpoprej sporazumeli med sabo, kaj in kako in potem še le, ko bo že med njimi posamič bodoče postopanje za trdno določeno ob Nilu, sklicala se bode zopet dotična konferenca in nič poprej. Kaj bi tudi koristila, če bi jo prej sklicavali? Ako bi je ne sklicala Angleška, obrnila bi se konferenca takoj proti taisti. Ako jo pa Angleži zopet skličejo, pa nobenega ne bo, kajti tlako delati se človek kmalo naveliča in Angleži so že pri prvi konferenci dokazali, da v tem smislu z njimi ni nikak sporazum mogoč. Naj bi se bile velesile že pred med saboj, kakor se pravi na tistem pogovoru in potem še le Angleže za svét prašale, pa bi bil Egit danes že lahko v redu, kar pa na ta način še dolgo ne bode.

Izvirni dopisi.

Iz Mariborske okolice, 5. sept. (O raznih priložnostih, kako se v Mariboru denarja iznebiti.) Cim manj je med ljudmi denarja, tim več jim ponujajo priložnosti, še tistih krajcarjev, katere imajo, se lahko iznebiti. Tako sem si mislil, ko sem danes prišel v naše mesto ter videl vse vogle polne velikih plakatov, na katerih se je v različnih barvah naznanjalo, kako da se vsaki najlaži svojega denarja iznebi. Eden plakat je naznanjal, da bo popoldne na velikem trgu javna tombola v korist revnih šolskih otrok, katerim bo se za čisti dobiček priskrbel zimska obleka. Na drugem listu je bilo naznanilo, da je v Götzovi dvorani otvorenja velika sadna razstava „sadjerejskega društva za okrajno glavarstvo Mariborsko“; zopet drugi listi so naznanjali, da je v kolibi blizu višje realke umetni muzej, v katerem se vidijo najimenitnejše osebe in najvažnejše dogodbe v naravnih voščenih podobah; da je zraven mestnega parka videti največja menažerija raznih divjih zverin, in da je v raznih krčmah in krčmarških vrtilih godba, ples, petje itd.

Večini radovednih in veselih ljudi ni lahko med tolikimi priložnostmi izbrati si, katere da bi se vdeležili, zato grejo navadno od ene do druge, dokler je krajcar v žepu, potem pa pridejo zvečer s praznim žepom in težko glavo domu, in drugi dan morajo z nevoljo na svoje delo, da si spet kakšen krajcar prislužijo.

Tudi jaz sem premišljeval, kam bi svojih par krajcarjev zanesel. Ker bo še sadna razstava tudi jutri videti, in njeni namen ni denarni dobiček, ampak korist sadjerejcev naše okolice, sklenil sem, jutri si jo natanko ogledati. Javne tombole se nisem maral vdeležiti, kajti za denar, ki ga vsako leto Mariborsko schulvereinsko društvo dobi, bi lahko vse revne Mariborske otroke za zimo oblekli, saj se je govorilo, da so schulvereinerji samo pri veselici v mestnem vrtu na predvečer zadnjih kmetijskih volitev imeli do 700 gld. dohodkov. Ko bi se ta denar porabil za šolske namene Mariborskega mesta, ne bi jim trebalo drugod denarja iskati za sicer hvalevredni namen, katerega pa le deloma dosežejo s takimi sredstvi, kakor so javne tombole.

Tudi umetni muzej, ki ima bojda res lepe podobe, me ni mogel zvabiti v svoje notranje prostore, ker vem, da je glavni namen takim podjetjem itak samo denarni dobiček.

Mimo velikanske menažerije pa vendar nisem mogel priti, ker rjovenje levov, risov in drugih zverin se je daleč okoli razlegalo in radovedne ljudi bolj vabilo, nego turška godba k tomboli ali velike lajne v umetni muzej. Pa sem bil res tudi zadovoljen, kar sem videl v tej v resnici veliki menažeriji, ker sem se iznebil par desetice, pa videl sem velikanskega nilskega konja, nosoroga, divje leve, rise, slone, tuje tice, kače itd.

Potrebno sicer za naše življenje ni, da bi morali to videti, vendar če že ima kdo par krajcarjev odveč, je bolje, da si pogleda za nje kaj podučilivega, nego da jih zapravi v gostilni za smrdljivo žganje ali kisel cviček.

Domače novice.

(Večerja pri g. deželnem predsedniku.) G. deželni predsednik baron Winkler napravil je sinoči veliko večerjo, h kateri so bili povabljeni vsi gospodje deželni poslanci. Prvo napitnico napravil je gospod deželni predsednik svojim gostom in izrazil veselje, da so sprejeli njegovo vabilo. G. deželni glavar grof Thurn napil je potem na zdravje g. predsednika in njegove ljubeznjive soproge, baron Apfaltren pa na srečo in blagostanje dežele kranjske. G. Grasselli je na to povdarjal, da poročstvo za srečo in blagostanje dežele je složno delovanje poslancev ter je napil na to slogo. Proti polunoci je minula veselica, pri kateri so poslanci obeh strank med seboj najprijaznejše občevali.

(V Ljubljansko semenišče) so letos sprejeti sledeči gospodje: Bohinjec Peter iz Visokega pri Kranji; Pokoren Franc iz Škofje Loke; Pavlin Franc iz Smelednika; Krek Ivan od sv. Gregorija pri Sodražici; Hribar Franc iz Mengša; Nemanič Ivan iz Metlike; Ferjančič Josip iz Goč pri Vipavi; Slak Matija iz Dobernič; Knavs Josip iz Okroga pri Št. Rupertu; Gabrič Anton iz Leskovca; Tekster Konrad iz Tržiča.

(Črna maša) po ranjku Schneidu je bila večer ob 9. uri pri sv. Jakopu v Ljubljani, katere se je večina gg. deželnih poslancev in množica vernih vdeležila.

(Knjige družbe sv. Mohora) došle so danes v Ljubljano in jih udje dobé pri poverjenikih, pri katerih so se vpisali. Kar jih je vpisanih pri g. Klun-u, razposlal jih bode na dom vsem, za katerih stanovanje vé; kdor jih v nekaterih dneh ne dobi, naj blagovoljno sam po nje pošlje v njegovo stanovanje pred škofijo, hišna številka 14 v I. nadstropji.

(Dnevni red IX. seje deželnega zbora kranjskega) v Ljubljani dné 9. oktobra 1884 ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika o VIII. deželnozborni seji dné 7. oktobra 1884. — 2. Naznanila zborničnega predsedstva. — 3. Priloga 45: Poročilo deželnega odbora gledé vreditve deželnih in občinskih priklad od državnih železnic. — 4. Priloga 46: Poročilo deželnega odbora gledé cestne stavbe Žir-Spodnji Logatec. — 5. Priloga 47: Poročilo deželnega odbora o prodaji licealnega poslopja in glavne vojaške stražnice visoki c. kr. državi in o stavbi muzeja „Rudolfinum“. — 6. Priloga 48: Poročilo deželnega odbora zadevajoč vstanovitev vino- in sadjerejske šole na Dolenjskem. — 7. Priloga 49: Poročilo deželnega odbora o popravkih na cestah, ki so v zvezi s cesto iz Grosupljega na Krko in o vzdrževanju te ceste. — 8. Ustno poročilo upravnega odseka o § 6 letnega poročila: „občila“. — 9. Ustno poročilo gospodarskega odseka o pospeševanju hišne industrije in o vstanovitvi obrtniških strokovnih šol (k prilogi 37). — 10. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za l. 1883 (k prilogi 11). — 11. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželno-kulturnega zaklada za l. 1885 (k prilogi 16/A.). — 12. Priloga 43: Poročilo gospodarskega odseka o agrarnih razmerah: D. O personalnem kreditu na kmetih. — 13. Priloga 44: Poročilo gospodarskega odseka o agrarnih razmerah na Kranjskem: E. O iztrjevanju davkov in o davkarskih eksekutorjih. — 14. Ustno poročilo odseka za letno plačo o § 2 letnega poročila „davki“. — 15. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o § 8 marg. št. 37 do 45 gledé Slapske šole. — 16. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učitelja Vencelja Sturma za povišanje pokojnine. — 17. Priloga 50: Poročilo gospodarskega odseka o agrarnih razmerah na Kranjskem: C. O hipotekarnih dolgovih na kmetijskih posestvih. — 18. Ustno poročilo šolskega odseka o prošnji učitelja M. Ranta zaradi kmetijskega poduka za odraslo mladino. — 19. Ustno poročilo upravnega odseka o § 3 marg. št. 13 in 14 letnega poročila. — 20. Ustno poročilo upravnega odseka o peticijah, in sicer: a) občine Iškasvas gledé podpore za napravo mostu čez Iško; b) občine Predaselj gledé podpore za zgradbo mostu čez Kokro; c) občine Grosuplje in Slivnica za uvrstjenje ceste od Velikega Mlačevega do Grosupljega med deželne ceste; d) okrajno-cestnega odbora Velikolaškega gledé podpore 1000 gld. za večje cestne poprave; e) občincev v Kamnigoric in Kropi zaradi imenovanja cest iz Kamnigorice in Kroke čez Podnart v Tržič deželnim cestam.

(Današnji mesečni živinski somenj) je bil tako slab v vsakem oziru, da še pomena tržnega dneva

ni dosegel. Vzrok slabemu obiskovanju je pač v ne-
vgodnem vremenu in neprestanem deževju, katero že
od nedelje zemljo namaka z malimi presledki.

(*Pismonosnih golobov*), ki so jih v Ljubljani v
nedeljo jutraj spustili, v ponedeljek opoldne ni
bilo še na Dunaj. Prej ko ne so vboge živalice po-
nesrečile ob tako slabem vremenu, kakoršno je bilo
v nedeljo po planinskih deželah.

(*Poduk na c. kr. učiteljski*) v novem poslopji
v Reseljeh ulicah prične se še le 4. novembra,
kakor „Laib. Ztg.“ poroča in ne 14. ali 15. oktobra,
kakor se je iz začetka trdilo. Ker je s tistim pod-
ukom v najtesnejši zvezi tudi c. kr. vadnica, imajo
toraj tudi njeni učenci poldrugi mesec dalje počit-
nice, kakor so se jih nadjali, zaradi česar se iz-
vestno ne bo nikdo pritoževal, kajti sedanja naprava
dijaških počitnic nikogar posebno ne veseli ne učitelja
in ne učenca. Proti temu, da gredo že 15. ju-
lija domov namesto o sv. Jakopu ali pa še nekaj
dni pozneje, bi že ne bilo toliko ugovarjati, ali to
je hudo, ki mora dijak najlepši čas sredi sep-
tembra dom zapustiti, ko po vrtilih in vinogradih
vse polno okusnega zrelega sadja tako vabljivo člo-
veka kliče: Ostani še pri nas; a namest tega mo-
rata učenec in profesor vse popustiti in iti šolski
prah požirati.

(*† P. Beda Vesteneck*.) O čemur se je unidan
še dvomilo, potrjuje se po „Vaterlandu“ št. 275
vendar-le, da je jezuit pater Beda, nekaj časa
trapist v Bosni umrl 26. julija v svojem misijonu v
Afriki za žolto ali rumeno vročico. Iz Londona
poslan je došel na svoje misijonirke 8. junija,
Mopea sedem dni hoda nad Kvilimano, med za-
murei, kjer je jel delovati, kakor popisuje svojim
sorodnikom v listu 30. junija. Pismo je zanimivo;
bilo je njegovo poslednje. Rodil se je Fränzl vitez
Morice Vesteneck na Dunaju 16. junija 1841,
hodil je v VI.—VIII. gimnazijsko šolo v Ljubljani,
kjer je stanoval pri ranjem ravnatelju J. Nečáseku,
in dovršil gimnazijo in zrelošno skušnjo z odliko
l. 1858. Mnogim v dobrem spominu vstopil je poznej
k Jezuitom, bival več časa v Šent-Andražu, misijo-
naril skozi Ljubljano v Bosno itd. Bog mu daj
večni mir!

(*Repenjska šola*) šolskih sester v Vodiški žup-
niji zadobila je pravico javnosti od c. kr. minister-
stva za poduk in bogočastje.

(*S koso sunil*) je Matevžev Francelj iz Ježice,
Balantičevega Janeza, ki je prišel njegovo ženo pred
palico braniti, s katero je v ponedeljek po njej udrihal.
Francelj vidoč, da s palico ne bo nič več opravil,
skoči po koso in hoče s taisto ženo ob glavo djati.
Žena se na veliko lastno srečo hitro zavrti okoli
Balantičevega, ker je bil pa Francelj že zamahnil,
kosa branitelja zadene v život s tako silo, da mu
je na drugi strani venkaj pogledala. Balantičev je
imel še toliko moči, da je potem, ko mu je Francelj
koso iz života potegnil, hitro domu tek, kjer je
na vso moč zaupil: „Ježiš, pomagajte mi, Francelj
me je prebodel in jaz bom vsak čas umrl!“ Domači
so skočili, kar so najhitreje zamogli, da so ga ob-
vezali in mu kri vstavili, ktere je revež toliko izgubil,
da jo je bila žimnica in tla pod njo vsa krvava.
Sinoči ni mogel že nič govoriti, danes se mu je pa
že nekoliko na bolje obrnilo. Zdravnik je priznal,
da mu je kosa pljuča ranila. Ubožec do sedaj ni
še umrl, upanja je pa kaj malo, da bi ozdravil.

(*Učiteljska služba*) v Šmartnem pri Litiji s 500
goldinarji letne plače in prostim stanovanjem se raz-
pisuje. Prošnje do 25. oktobra 1884 c. k. okrajnemu
šolskemu svetu v Litiji.

(*Volitve*) bodo imeli v Trstu v nedeljo 12. t. m.,
da se nadomestita dva postanca v mestni in deželni
zbor. Kandidata naših sta dva odločna Slovana in
sicer za I. volilni okraj, ki obsega Škedenj, Sv. Ma-
rijo Magdaleno, Čarbolo in Žavlje, gosp. Peter
Peršič, rodom Hrvat, dober Slovan, izurjen go-
vornik in c. kr. finančni uradnik. V V. volilnem
okraju, kjer je poprej g. Burgstaller svoje burke
vganjal, in Slovence na led speljaval, kandidira pa
g. Valentin Šivic, inženir in tudi zanesljiv na-
rodnjak. V. volilni okraj obsega Opčino, Ban Trebič,
Padrič, Gropado in Brezovico. Iz sreča privošimo
zmago našim rojakom, vrh tega pa tudi še, kar je
poglavitna reč, da ne bi nova poslanca posnemala
g. Burgstallerja, ki je Slovincem pri volitvi zlate
gradove obetal, pozneje jim se je pa izneveril in
jih je hotel gledé narodnega gospodarstva še tako
rekoč komandirati.

(*Tržaški deželni zbor*) otvoril je v ponedeljek
opoludne župan dr. Bazzoni z običajnim govorom,
v katerem je povdarjal posebno pravo domoljubje ter
ga je završil s trikratnim „evviva“ na cesarja. Za
njim je govoril še vladni zastopnik in dvorni so-
vetnik vitez Rinaldini. Zbralo se je 29 poslancev
izmed 54, toraj ravno da so še pravico sklepanja
imeli. Podrobnosti se ni priložilo nobenih in zbor
se je po obeh govorih mirno razšel, kakor se je bil
sešel.

(*Na drobne kosce*) raztrgala je včeraj v Trstu
v Lloydovem arzenalu mašina 19letnega mehanika
Antona Kalugerovića, ki ji je po nesreči med jer-
menje zašel. Posamične kosce njegove zbirali so
potem, da jih preneso k sv. Justu.

(*Cena sladkorju*) še vedno pada. Tržne raz-
mere za ta izdelek so po Avstriji sploh, po Českem
in po Trstu pa še posebno od tedna do tedna sla-
beje in se še ne vé, kdaj se bo na bolje obrnilo.
V Pragi znižala se mu je minuli teden cena za cel
goldinar pri 100 kilogramih in je še kupčija slaba,
kakor še nikakor ne.

(*Iz poštnih hranilnice*.) Iz ravnokar razpošiljane
okrožnice z računom za mesec september posnamemo
sledeče vrstice. Omenjenega meseca je 108.990 vlož-
nikov shranilo 109.616 gld. 63 kr. Med temi je v
VII. skupini (Tirol, Vorarlberg, Gorica z Goriško,
Trst, Primorje, Dalmacija) 6.902 vlog s 531.293 gld.
25 kr., v VIII. skupini (Štajerska, Kranjska, Koroška)
pa 7.213 vlog s 515.922 gld. 37 kr. Izmed 413.187
vložnih knjižic, ki so koncem septembra bile med
ljudmi, jih je 7.775 nemško-slovenskih; rentnih
knjižic je pa 5.687 v vrednosti 2.241.000 gld. Od
12. januarja 1883 se je vložilo 35.153.550 gld.,
a izplačalo 24.061.294 gld. Iz okrožnice pristavimo
še poročilo, da bode od dne 6. novembra uvedene
takozvane „odpovedne depôt-knjižice“ za tiste šted-
ljivce, ki imajo svojo vložno knjižico založeno pri
poštnohranilničnem uradu. Gospodom duhovnikom
in učiteljem priporočamo prebiranje sestavkov o
„šolskih hranilnicah“, ki se nahajajo skoro v vsaki
okrožnici, v najnovejši so trije članki v tem obziru
Če nisi neposredni prejemnik okrožnice, jo pa dobiš,
pri vsakem poštnem uradu, saj je poštno hranilnično
vodstvo uradnikom enkrat priporočalo, naj okrožnico
izposojujejo duhovnikom, učiteljem, županom in
ostalim veljavnim občanom, ako se zanimajo za poštno
hranilnico.

Razne reči.

— Kraljeve palače Kristijansburg v
Kodanji na Danskem ni več, pogorela je do tal,
kakor smo že nedavno poročali po telegramu. Ta
palača je bila ena izmed najlepših po celi Evropi
tako glede svoje prekrasne in velikanske stavbe,
kakor tudi zaradi dragocenih zbirk, ki so bile ondi.
Ravno pred 90 leti zadela jo je enaka osoda, toda
so jo kinalo potem zopet pozidali. Posebne vred-
nosti je bil muzej v tej dvorani, kjer so bile nako-
pičene dragocenosti severnih tvarin, potem muzej
za umetnosti, kraljeva knjižarna, ki je imela več
kakor 400.000 zvezkov in knjig. Rešili so edino
le galerijo za slike, vse drugo vničil je strašanski
plamen.

— Šest in dvajset otrok enega očeta, ki
je letos v Bitlisu umrl, pravda se v Carigradu za
njegovo premoženje, ktero jim je zapustil.

— Trčila sta se dva angleška parnika z bla-
gom obložena ne daleč od Lisabone v atlantiškem
morji, s tako silo, da se je eden potopil. Žal, da je
z njim vred tudi 15 mornarjev smrt v hladnih va-
lovih našlo.

Telegrami.

Zagreb, 7. oktobra. Poslanec Smičiklas
izročil je v deželnem zboru načrt postave o
izjavi pripada Šumberskega okraja k Hrvaški
in o zastopu njegovem v ondašnjem dežel-
nem zboru.

Praga, 7. oktobra. Deželni zbor je Ba-
reutherjev predlog o razdelitvi deželnega šol-
skega sveta izročil v pretres šolski komisiji.
Nasprotno so glasovali v centru in nekaj
veliko-posestnikov.

Rim, 7. oktobra. Sv. oče sprejeli so Schlö-
zerja v privatni avdijenci ob 7. uri zvečer.

Kahira, 7. oktobra. Iz Chartuma prihaja
do sedaj uradno še ne potrjena vest, da so
ondi francoskega konzula Mr. Herba in pa
generala Stevarta zaklali.

Kahira, 7. oktobra. Lord Northbrook je
menda predlagal, da naj se egiptovska armada
popolnoma odpravi in z redarji nadomesti.
Egiptovska vlada se predlogu vstavlja.

Washington, 7. oktobra. Na konferenci
za določitev skupnega prvega meridijana,
vstavljal se je francoski poslanec predlogu,
da naj bi se Greenwichski meridian za skupni
prvi meridian proglasil. Vsled tega se je
konferenca preložila ne da bi bila kaj po-
sebnega vkrenila.

Poslanica.

Slavno vredništvo!

V Vašem cenjenem listu od dne 12. septembra
t. l. o št. 213. se neki gospod dopisovalec „iz Polja“
spodtika nad mojem srebrnem križcem, ki ga potem
soditi, silno v oči bode. V omenjenem dopisu se
meni očita onemarnost v službenih rečeh. Nektero
teh stvari so take, da jih jaz nikakor poravnati ne
morem; druge pa so take, ki ne spadajo v županovi
delokrog. Tako pravi, da jaz nočem ničesar storiti
proti kotrobantu; ali mar oni dopisnik ne vé, da
župan o tej reči družega storiti ne more, kakor to,
da take nepostavne naznani dotični gosposki, ako
bi jih zasledil? Ko pa on trdi, da dva v tem obziru
goljufata, zakaj jih pa ne naznani gosposki? ali, če
nima tako dobre vesti, ali poguma, pa vsaj meni,
da bi jih jaz potem dalje naznanil?

Ker pa oni dopisnik ni storil ne enega, ne
družega, si o njegovem dopisu jaz ne morem družega
misliti, kakor to, da je on z njim hotel žaliti mojo
čast.

Prosim slavno vredništvo naj to pojasni in
opravičenje sprejme v svoj cenjeni list. *)

V Spodnji Zadobrovi, 5. oktobra 1884.

S spoštovanjem

Luka Strah,
župan.

*) Prav radi; vsakemu svoje. Vredn.

Umrli so:

V bolnišnici:

5. oktobra. Jernej Šebenik, gostač, 64 let, Cirrhosis he-
patis. — Janez Zankar, delavec, 34 let, Myeletis chronica. —
Janez Albrecht, mizar, 48 let, jetika. — Frane Čepelnik, čev-
ljar, 37 let, vled katara v črevesu. — Blaž Wagner, gostač,
68 let, Marasmus.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

8. oktobra.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 95	kr.
Sreberna	82	10
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	90
Papirna renta, davka prosta	95	90
Akcije avstr.-ogerske banke	859	—
Kreditne akcije	284	30
London	121	80
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	77
Francoski napoleond.	9	68
Nemške marke	59	75

Učenec

sprejme se

(2)

v zlatarni Josipa Šparovica

v Ljubljani. Mestni trg števil. 13.

V zalogi Franjo Kirchheima v Maincu je izšla
knjiga, ktera se dobi v *Katoliški Bukvarni v Ljubljani*

Exempelbuch für Priester und Volk.

Von Leopold Kist.

II. Band (Schluss).

Kleidertracht — Zufriedenheit.

Cena 2 gl. 52 kr., po pošti 10 kr. več.

Prej, v aprilu t. l. izšli zvezek velja ravno toliko.

Ta alfabetično vrejena izgledna knjiga je zbirka prilik iz
veroznanstva, dogmatike in morale, dalje iz zgodovine cerkvene,
državne in družbinskega življenja. Duhovnikom ponuja ta prak-
tična knjiga za pridige in poučevanje v vprašanjih in odgo-
vorih mnogo raznovrstnega gradiva, zatoraj bo gotovo dobro
došla zlasti gg. duhovnikom.

Podpisani kupuje baker, mesing,
cin, cink in staro železo, ima večjo
zalogo štedilnih ognjišč za vzidanje,
ktero on sam oskrbi kar najceneje
mogoče. Tudi se dobiva pri njem vedno
ogljje iz trdega lesa po nizki ceni.

Janez Dolhar, (6)

ključavničarski mojster v ulicah sv. Flo-
rijana št. 32 in v Hrenovih ulicah št. 4.